

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики та перекладу

О.Б.Жильцов
2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОСЛІДОВНИЙ ПЕРЕКЛАД

для студентів 3 курсу

спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ

освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)

освітня програма 035.041.01 МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА (англійська)

спеціалізація 035.041 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно),

перша -англійська

Київ – 2023

Розробники: Марина АЛЬОШИНА., к.ф.н., старший викладач кафедри лінгвістики та перекладу

Викладач: Марина АЛЬОШИНА, к.ф.н., старший викладач кафедри лінгвістики та перекладу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу
Протокол від № 1 від 30 серпня 2023 року

Завідувач кафедри Андрій КОЗАЧУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.041.01 МОВА І
ЛІТЕРАТУРА (англійська)

«01» вересня 2023 року

Гарант освітньої програми

Валентина ЯКУБА

Робочу програму перевірено «01» вересня 2023 року

Заступник декана Марина ЗВЕРЕВА

Пролонговано:

На 20 ___ / 20 ___ н.р. (___), «___» ___ 20 ___ р., протокол № ___
 На 20 ___ / 20 ___ н.р. (___), «___» ___ 20 ___ р., протокол № ___
 На 20 ___ / 20 ___ н.р. (___), «___» ___ 20 ___ р., протокол № ___
 На 20 ___ / 20 ___ н.р. (___), «___» ___ 20 ___ р., протокол № ___

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська, англійська	
Загальний обсяг кредитів/годин	8/240	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	3	5
Обсяг годин, в тому числі:	90	150
Аудиторні	42	70
Модульний контроль	6	10
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	42	70
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є надати освіту в галузі германської філології (англійська мова, література, переклад) із здатністю вільно здійснювати іншомовну комунікацію, широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із поглибленим інтересом до певних галузей філології для подальшого навчання; сформувати комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетенції студентів – майбутніх вчителів іноземної мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб.

Завдання курсу:

- аналіз способів та прийомів перекладу;
- ознайомлення з різними видами трансформацій, що застосовуються при перекладі прозових і поетичних творів/ текстів;
- формування основних професійних навичок перекладацької майстерності.

Дисципліна сприяє розвитку таких компетентностей:

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів англійською мовою.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

ФК 10 Здатність здійснювати літературознавчий, лінгвістичний та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації

ФК 13 Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії,

антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК 14 Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

ФК 15 Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;

ФК 16 Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії. Прикладні компетентності:

ФК 17 Інформаційна комунікативно – технічна компетенція: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних;

ФК 18 Перекладацька компетенція: знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різножанрових текстів, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом;

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 9 Характеризувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18 Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20 Володіти мовою фаху на рівні C1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;

ПРН 21 Перенести знання та вміння у перекладацьку практику з використанням новітніх перекладознавчих теорій та їх інтерпретацій; володіти практичними навичками моделювання процесу перекладу; організувати процес перекладу

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для **денної** форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний, семестровий контроль	
Семестр 5							
Змістовий модуль 1. Дискурсивні проблеми перекладу							
Тема 1. Переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація	22			10		2	10
Тема 2. Поняття контексту повідомлення; текст та контекст; текст та дискурс	24			12		-	12
Разом за модуль	46			22		2	22
Змістовий модуль 2. Семантичні аспекти перекладу							
Тема 3. Семантичні аспекти усного двостороннього перекладу	22			10		2	10
Тема 4. Семантична надмірність усного повідомлення, фокус значення та способи його перекладу	22			10		2	10
Разом за модуль	44			20		4	20
Усього за 5 семестр	90			42		6	42
Семестр 6							
Змістовий модуль 3. Способи фіксування та відтворення змісту повідомлення							
Тема 1. Лексичні та граматичні аспекти усного перекладу	44			16		4	24
Тема 2. Типи лакун в усному дискурсі: фонологічні, лексико-семантичні та граматичні лакуни	44			18		2	24
Разом за модуль	88			34		6	48
Змістовий модуль 4. Види трансформацій при усному перекладі.							
Тема 3. Комплексні види трансформацій при усному перекладі.	30			18		2	10
Тема 4. Універсальний перекладацький скоропис (УПС)	32			18		2	12
Разом за модуль	62			36		4	22
Усього за 6 семестр	150			70		10	70

5. Програма навчальної дисципліни

Module 1. Discursive problems of translation

Session 1. Translation as interlingual and intercultural communication

Session 2. Context. Text and context, text and discourse

Session 3. Semantic aspect of consecutive interpretation

Session 4. Semantic excessiveness of oral message, focus of meaning and methods of translation

Module 2. Methods of content reproduction

Session 1. Lexical and grammatical aspects of interpretation

Session 2. Types of gaps in oral discourse: phonological, lexico-semantic and grammatical gaps

Session 3. Universal translator's cursive

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

5-й семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	11	11	10	10
Робота на практичному занятті	10	11	110	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	2	50
Разом			151		165
Максимальна кількість балів: 316					
Розрахунок коефіцієнта: $100/316=0.32$					

6-й семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	17	17	18	18
Робота на практичному занятті	10	17	170	18	180
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	3	75	2	50
Разом			267		253
Максимальна кількість балів: 520					
Розрахунок коефіцієнта: $100/520=0.19$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

1. Підберіть 1 україномовну статтю на суспільно-політичну тематику обсягом 250-300 слів та виконайте переклад англійською мовою - 5 балів.

2. Підберіть 1 англійськомовну статтю на суспільно-політичну тематику обсягом 250-300 слів та виконайте переклад українською мовою – 5 балів.

Максимальна оцінка – 10 балів за семестр.

Кожна лексична/граматична помилка – 0,5 балів.

Кожна змістова помилка – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю на критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у формі письмового перекладу тексту з аркуша.

Максимальна оцінка – 25 балів.

Кожна лексична/граматична помилка – 0,5 балів.

Кожна змістова помилка – 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
Форма семестрового контролю в 4-му семестрі – залік.

Детальні критерії оцінювання:

Аспект	К-сть балів
Зв'язність мовлення	
Зв'язне мовлення у середньому або вище середнього темпі з унормованим інтонаційним оформленням та унормованою вимовою.	8
Зв'язне мовлення у середньому темпі з невеликою кількістю коротких пауз. Інтонаційне та фонетичне оформлення близьке до норми.	7
Зв'язне мовлення у середньому темпі з паузами. Інтонаційне або фонетичне оформлення близьке до норми.	6
Зв'язне мовлення у темпі нижче середнього з невеликою кількістю незначних пауз. Незначна кількість помилок в інтонаційному та фонетичному оформленні.	5
Зв'язне мовлення у темпі нижче середнього з паузами. Помилки в інтонаційному та фонетичному оформленні.	4
Мовлення у темпі нижче середнього. Незначна кількість нормального інтонаційного оформлення. Фонетичні помилки.	3
Мовлення у темпі нижче середнього. Велика кількість фонетичних та інтонаційних помилок.	2
Незв'язне фрагментарне мовлення.	1

Загальна грамотність	
Відсутність граматичних помилок в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	8
1-2 граматичні помилки (або до 3 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	7
3-4 граматичні помилки (або до 5 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	6
5-6 граматичних помилок (або до 7 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	5
7-8 граматичних помилок (або до 9 помилок у використанні артиклів) в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	4
Велика кількість граматичних помилок в усній відповіді та у письмовому граматичному завданні.	3
Незначна кількість граматичних структур використовується без помилок. Незначна кількість правильних відповідей у письмовому граматичному завданні.	2
1-2 граматичні структури використовуються без помилок. 1-2 правильні відповіді у письмовому граматичному завданні.	1

Використання граматичних структур згідно зі змістом РНП	
Правильне використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації.	8
Використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність невеликої кількості незначних помилок.	7
Використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність 3-4 граматичних помилок у структурах.	6
Використання всіх вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність 3-4 граматичних помилок у структурах. 1-2 випадки помилкового вибору граматичної структури.	5

Використання більшості вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність 5-6 граматичних помилок у структурах та декількох випадків помилкового вибору граматичної структури.	4
Використання більшості вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність граматичних помилок у структурах та випадків помилкового вибору граматичної структури.	3
Використання деяких вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації, наявність значної кількості граматичних помилок у структурах. Значна кількість випадків невірної вибору граматичної структури.	2
Використання деяких вивчених граматичних структур, необхідних для даної комунікативної ситуації. Наявність граматичних помилок у всіх або майже всіх випадках.	1

Використання лексичного матеріалу за темою	
Усне мовлення студента містить велику кількість коректно використаного тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	8
Усне мовлення студента містить велику кількість тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації. Допускається невірне використання 1-3 лексичних одиниць.	7
Усне мовлення студента містить велику кількість тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації. Допускається невірне використання 4-6 лексичних одиниць.	6
Усне мовлення студента містить певну кількість тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	5
Усне мовлення студента містить приблизно половину від необхідної кількості тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	4
Усне мовлення студента містить менше половини від необхідної кількості тематичного лексичного мінімуму, переважно коректно використаного, необхідного для даної комунікативної ситуації.	3
Усне мовлення студента містить менше половини від необхідної кількості тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації. Частина лексичних одиниць використана невірно.	2
Усне мовлення студента містить незначну кількість вірно використаного тематичного лексичного мінімуму, необхідного для даної комунікативної ситуації.	1
Відповідність змісту відповіді темі та логічна точність	
Повідомлення має продуману логічну структуру та повністю відповідає заданій темі.	8
Добре простежується логіка повідомлення, яке переважно не виходить за межі теми.	7
Простежується логіка повідомлення. У випадку виходу за межі теми студент здатен самостійно до неї повернутися.	6
Простежується логіка повідомлення. У випадку виходу за межі теми студент здатен до неї повернутися після зауваження або опорного запитання екзаменатора.	5
Деякі елементи повідомлення виходять за межі логіки та теми. Студент здатен повернутися до теми після зауваження або запитання екзаменатора.	4
Логіка повідомлення не простежується. Студент здатен повернутися до теми після зауваження або запитання екзаменатора.	3
Логіка повідомлення не простежується. Студент здатен в цілому дотримуватися теми за допомогою запитань екзаменатора.	2
Логіка повідомлення не простежується. Студент не здатен дотримуватися теми, але спроможний давати загальні відповіді на запитання екзаменатора.	1
Всього	40

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Послідовний переклад відео роликів з/на українську мову.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

III-й рік навчання I півріччя

Разом: 90 год., практичні заняття – 42 год., самостійна робота – 42 год., модульний контроль – 6 год., залік

Модулі	Змістовний модуль I		Змістовний модуль II	
К-сть балів за модуль	151 бал		165 балів	
Тема практичного заняття	Вступ. Переклад як міжмовна та міжкультурна комунікація. Особливості усного послідовного перекладу. (5+50)	Поняття контексту повідомлення; текст та контекст; текст та дискурс. (6+60)	Семантичні аспекти усного двостороннього перекладу (5+50)	Семантична надмірність усного повідомлення, фокус значення та способи його перекладу (5+50)
Поточний контроль	Контрольна модульна робота 1 (25 балів)		Контрольна модульна робота 2,3 (50 балів)	
Самостійна робота	5 балів		5 балів	
Підсумковий контроль	Залік		K= 0,32	

Разом: 316 балів за 2 модулі 5 семестру

III-й рік навчання II півріччя

Разом: 150 год., практичні заняття – 70 год., самостійна робота – 70 год., модульний контроль – 10 год., залік

	Змістовний модуль III		Змістовний модуль IV	
К-сть балів за модуль	292 бали		328 балів	
Тема практичного заняття	Лексичні та граматичні аспекти усного перекладу (8+80)	Типи лакун в усному дискурсі: фонологічні, лексико-семантичні та граматичні лакуни (9+90)	Комплексні види трансформацій при усному перекладі (9+90)	Універсальний перекладацький скоропис (9+90)
Поточний контроль	Контрольна модульна робота 4,5,6 (75 балів)		Контрольна модульна робота 7,8 (50 балів)	
Самостійна робота	5 балів		5 балів	
Підсумковий контроль	Залік		K= 0,19	

Разом: 520 балів за 2 модулі 6 семестру

8. Рекомендовані джерела

Базові

1. The Routledge Handbook of Translation Studies. / Edited by Carmen Millán and Francesca Bartrina /. NY: Routledge, 2017. – 966 p.
2. Baker, M. (2018). In Other Words: A Coursebook on Translation (3rd Edition). Routledge.
3. 3. Handbook of Translation Studies (2013). / Ed. by Y. Gambier & L. van Doorslae. John Benjamins Publishing Company.

Додаткові

1. Мірам Г.Е. Тренінг-курс двостороннього послідовного перекладу (англо-українська мовна пара) / Г.Е. Мірам, В.В. Дайнеко, С.В. Іванова. – К.: Ніка-Центр, 2013. – 228 с.
2. Adam Głaz (Editor) (2019). Languages – Cultures– Worldviews: Focus on Translation. / Publisher: Palgrave Studies in Translating and Interpreting.
3. The Routledge Handbook of Translation and Pragmatics (2019). /ed. by R.Tipton & L. Desilla. Routledge.